

[Rasmus Hansen.]

Udvalgets Opgave at blande sig i Københavns Gadeplaner. Det samme maa naturligvis gælde for de Gadeplaner, man maatte have for Saneringen, f. Eks. i Randers.

Ligeledes vil jeg gerne have Lov til at sige, at en Række af de Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Krag anstillede vedrørende Grundejernens Stilling i denne Sag, jo ogsaa i overvejende Grad afspejlede Betragtninger, som kun deles eller har været delt af enkelte Sider inden for Udvalget. Der er jo ikke noget at sige til, at Grundejerne i Adelgade—Borgergade-Kvarteret og Grundejerne i andre Kvarterer, som nu bliver saneret, er alt andet end glade for, at de skal af med deres Ejendomme. Det har jo været en overordentlig god Forretning at være Grundbesidder i Adelgade—Borgergade-Kvarteret i de senere Aar. Det fremgaar af den fremragende Betænkning, som blev afgivet af Indenrigsministeriets Saneringsudvalg i 1938, og hvis Formand var nuværende Amtmand i Hillerød, Ulrich, at den Lejeindtægt, som er indkasseret paa Ejendomme i Adelgade—Borgergade-Kvarteret, har været paa Grænsen af det, der kan karakteriseres som Lejeaager. Man har altsaa taget godt ved hos de mange fattige Mennesker, der bor i dette Kvarter. Naar man har en Ejendom, hvor Lejesummerne har været saaledes, som de bl. a. her er blevet karakteriseret af Amtmand Ulrich og andre, der var Medlemmer af Indenrigsministeriets Saneringsudvalg, saa er der jo ikke noget at sige til, at en og anden kvier sig ved at skulle af med et saadant Aktiv. Ogsaa andre har givet en skarp Karakteristik af den Form for Forretning, som er blevet ført i Adelgade—Borgergade-Kvarteret; jeg minder i saa Henseende om den Tale, som et æret Medlem af dette Ting, det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, holdt her i Tinget ved Førstebehandlingen af Saneringsloven i 1939. Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby fandt jo, at den Form for Forretning, som visse Ejendomsbesiddere driver eller har drevet i Adelgade—Borgergade-Kvarteret, var af en saadan Art, at den skarpe Karakteristik, man gav af denne Forretningsform i Indenrigsministeriets Saneringsudvalg, ikke var tilstrækkelig; ærede Medlemmer, som kan huske det ærede Medlem Hr. Kristen Ambys Tale, vil jo vide, at han gik betydeligt videre med Hensyn til skarpe Udtryk om den Form for Forretning, som visse Folk har drevet dernede.

Men i øvrigt ligger det jo saaledes, at en hel Række af de Ejendomme i Adelgade—Borgergade-Kvarteret, som nu formentlig

vil forsvinde, rimeligvis vilde være blevet revet ned for mange Aar siden, højst sandsynligt allerede for 25 Aar siden, hvis det ikke havde været saaledes, at Mangel paa Boliger tvang baade Københavns Kommune og en Række andre Kommuner, bl. a. Randers Kommune, til at bevare sundhedsfarlige eller i hvert Fald uheldige Ejendomme, indtil man havde faaet oparbejdet en tilstrækkelig Boligreserve. Nu er vi her i København i den heldige Situation, at vi i Øjeblikket har i hvert Fald den største Boligreserve, som vi har haft i de sidste 30 Aar.

For saa vidt kan det hævdes, at Saneringen af Adelgade—Borgergade-Kvarteret nu kan foregaa under relativt gunstige Omstændigheder, selv om der, til Trods for at man har denne Boligreserve, vel alligevel maa siges at være Trang til at faa opført billige Lejligheder her i Hovedstadsomraadet. Men Sagen er altsaa den, at man i Adelgade—Borgergade-Kvarteret har faaet Lov til at bevare Ejendomme i en betydelig længere Aarrække, end Tilfældet vilde have været, hvis vi havde haft en bedre Boligreserve for 20—25 Aar siden, og dette vil atter sige, at Ejendomsbesidderne dernede har faaet en Chance for at indkassere deres betydelige Indtægter i en saa meget længere Aarrække.

Af den forholdsvis store Indtægt, man har haft paa Ejendomme, der kunde erklæres for sundhedsfarlige og kasseres i Henhold til Sundhedsvedtægten, har man ganske rigtigt maattet svare Skat, men det turde dog være et problematisk Standpunkt, om man, fordi man har haft en særlig begunstiget Stilling i en Aarrække, nu kan forlange, at Skatteyderne helt og holdent skal undgælde derfor.

Man har i Forbindelse med Angrebet paa Saneringsplanerne fremhævet, at Københavns Kommune vilde tjene paa de Grunde, som den overtager i Adelgade—Borgergade-Kvarteret. Hvis man vurderer Tingene rigtigt, kan Paastanden i saa Henseende slet ikke holde. Det er vel sandt, at der kan forekomme Tilfælde, hvor Københavns Kommune vil afsætte Grunde i Adelgade—Borgergade-Kvarteret til en anden Pris end den, hvortil man overtager disse Grunde, men det hænger ganske sammen med, at de Grunde, hvorpaa der vil blive bygget, faar et helt andet og bedre Gadenet end det, der nu eksisterer, og det hænger sammen med, at det Kvarter, der vil blive rejst, naar det gamle rives ned, er af en anden Art end det, man nu har. Men hvis man gør Indtægt og Udgift ved hele Saneringsprojektet op, er alle paa det rene med